

Bijlage IV: Aantallen en achtergrondinformatie Beschermd Wonen

Wat is beschermd wonen?

Vanaf 1 januari 2015 worden de centrumgemeenten verantwoordelijk voor beschermd wonen. Bij beschermd wonen gaat het om het bieden van onderdak en begeleiding aan personen met een psychische aandoening. Het gaat om personen bij wie op participatie gerichte ondersteuning vanuit een beschermende woonomgeving centraal staat. Voor het bieden van beschermd wonen kan aanleiding bestaan indien iemand er vanwege psychische problematiek niet in slaagt om zelfstandig te worden zonder de beschikbaarheid van, nabijheid van, dan wel directe aanwezigheid van 24-uurs toezicht of ondersteuning. Onder beschermd wonen wordt in de Wmo 2015 verstaan:

- wonen in een accommodatie van een instelling;
- met het daarbij behorende toezicht en begeleiding;
- gericht op het bevorderen en herstel van zelfredzaamheid en participatie;
- gericht op het bevorderen van het psychisch en psychosociaal functioneren;
- gericht op stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld;
- gericht op het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast;
- gericht op het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen;
- bestemd voor personen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

Voor welke zorg wordt de gemeente verantwoordelijk?

Bij de decentralisatie van de taken rond beschermd wonen heeft het rijk ervoor gekozen om de indicatie (ZZP GGZ C) voor beschermd wonen leidend te laten zijn. De verzilvering van de indicatie vindt op dit moment echter op verschillende manieren plaats:

1. Intramurale zorg: bijvoorbeeld cliënten woonachtig bij het RIBW;
2. Extramurale zorg: bijvoorbeeld begeleiding thuis voor cliënten die op de wachtlijst staan;
3. Sectorvreemde zorg: dit zijn cliënten die een indicatie voor beschermd wonen hebben, maar hun zorg ontvangen in een verpleeginstelling of instelling voor verstandelijk gehandicapten.
4. Persoons Gebonden Budget (PGB): hiermee koopt de cliënt zijn eigen zorg in bij een zorgaanbieder.

Door de keuze van het Rijk om de indicatie leidend te laten zijn ontstaat er een onduidelijke situatie ten aanzien van taken en verantwoordelijkheden:

- De 43 centrumgemeenten maatschappelijke opvang worden verantwoordelijk voor beschermd wonen.
- De verantwoordelijkheid en de kosten voor overige extramurale (AWBZ-) begeleiding aan mensen met psychiatrische problematiek gaan naar alle gemeenten.
- Bij sectorvreemde zorg valt 'verzorging en verpleging' onder de verantwoordelijkheid van de zorgverzekeraar en 'verstandelijk gehandicapten zorg' onder de Wet langdurige zorg.
- Met een PGB kunnen diverse vormen van zorg worden ingekocht door de cliënt zelf.

Duidelijk is in ieder geval dat iedereen in West-Friesland die vóór 1 januari 2015 beschikt over een indicatie ZZP GGZ C onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente Hoorn valt. Dit betekent dat Hoorn gedurende het overgangsrecht ook verantwoordelijk wordt voor de zorgcontinuïteit van cliënten die nu extramurale zorg, sectorvreemde zorg of een PGB ontvangen op basis van een indicatie beschermd wonen.

De Wet Langdurige Zorg (Wlz) wordt ook toegankelijk voor de meest kwetsbare ggz-patiënten.

Waarschijnlijk komt een deel van de mensen die nu een ZZP C indicatie heeft, op grond van de nog te ontwikkelen objectieve inhoudelijke criteria in aanmerking voor toegang tot de Wlz. Voor hen zal toegang tot de Wlz mogelijk zijn zodra inhoudelijke criteria zijn ontwikkeld en geoperationaliseerd. Tot die tijd is de gemeente verantwoordelijk voor deze groep.

Overgangsrecht huidige cliënten

Voor de mensen met een ZZP GGZ C indicatie biedt de Wmo een ruimer overgangsrecht. Zij behouden hun recht op beschermd wonen gedurende ten minste vijf jaar of, indien de lopende indicatie voor een kortere periode geldt, voor de nog resterende duur van die indicatie.

De indicatie voor beschermd wonen kent 6 verschillende zorgzwaartes welke aangegeven worden met het cijfer 1 tot en met 6. Hierbij is 1 de lichtste vorm van ondersteuning en 6 de zwaarste.

Vanaf 1 januari 2013 wordt er in het kader van de ontwikkeling scheiden van wonen en zorg geen indicatie afgegeven voor ZZP 1 en 2. Nieuwe cliënten na 1 januari 2013 ontvangen extramurale begeleiding.

Cliënten die voor 2013 een indicatie hebben gekregen voor een ZZP 1 en 2 en waarvan de indicatie nu nog doorloopt vallen wel onder het overgangsrecht en hiermee onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Aantal cliënten

De gemeente Hoorn heeft verschillende bestanden ontvangen met gegevens over cliënten en zorg uitgave. Geconstateerd is dat bij alle bestanden de gegevens niet 100% kloppen. Desondanks geeft het wel een aardig beeld over de omvang. Onderstaande aantallen zijn gebaseerd op de cliëntgegevens die de gemeenten in juli 2014 van het Rijk ontvangen hebben.

Aantal cliënten

Gemeente	aantal cliënten met indicatie	aantal cliënten Zorg in natura (ZIN)	Aantal cliënten PGB	Wel indicatie, geen zorg
Hoorn	122	91	8	23
Stede Broec	15	5	3	7
Enkhuizen	48	38	5	5
Opmeer	9	3	4	2
Medemblik	52	36	10	6
Drechterland	9	7	1	1
Koggenland	12	8	1	3
TOTAAL WEST-FRIESLAND	267	188	32	47